

PATVIRTINTA
Varėnos rajono savivaldybės tarybos
2023 m. balandžio 4 d. sprendimu Nr. T-IX-1110

Uždarnosios akcinės bendrovės **VARĖNOS AUTOBUSŲ PARKAS**

2022 m. veiklos ataskaita

**Varėna,
2022 m.**

TURINYS

1. Pagrindinė informacija
2. Informacija apie bendrovės veiklos rezultatus
3. Ekonominiai rodikliai
4. Išvados
5. Pasiūlymai 2023 m.

PAGRINDINĖ INFORMACIJA

Keleivinis transportas Lietuvoje yra strategiškai plėtojama ūkio šaka, kuri apima keleivių vežimą įvairiomis transporto priemonėmis. Transportui tenka svarbus vaidmuo, kuriant materialines vertybes, racionaliai išdėstant teritorijoje gamybines jėgas, tenkinant gyventojų susisiekimo poreikius. Keleivinio transporto vežėjai siekia užtikrinti šalies, jos regionų, miestų ar gyvenviečių funkcionavimą, gyventojų ryšius. Viešasis transportas turi ypatingą socialinę reikšmę, kadangi žmonėms yra sudaroma galimybė nuvykti į darbą, mokymo ar gydymo įstaigas, taip pat atlikti buitines – kultūrinės keliones.

Be to transporto lengvatų įstatymas suteikia galimybę kai kuriems piliečiams viešuoju keleiviniu kelių transportu važiuoti nemokamai arba su 50 ir 80 proc. nuolaida. Taip pat galima akcentuoti, kad keleivinis transportas padeda spręsti svarbų uždavinį – kuo geriau patenkinti gyventojų poreikius, suteikti visapusišką informaciją apie paslaugas ir maršrutus, užtikrinti saugų ir savalaikį keleivių ir moksleivių vežimą.

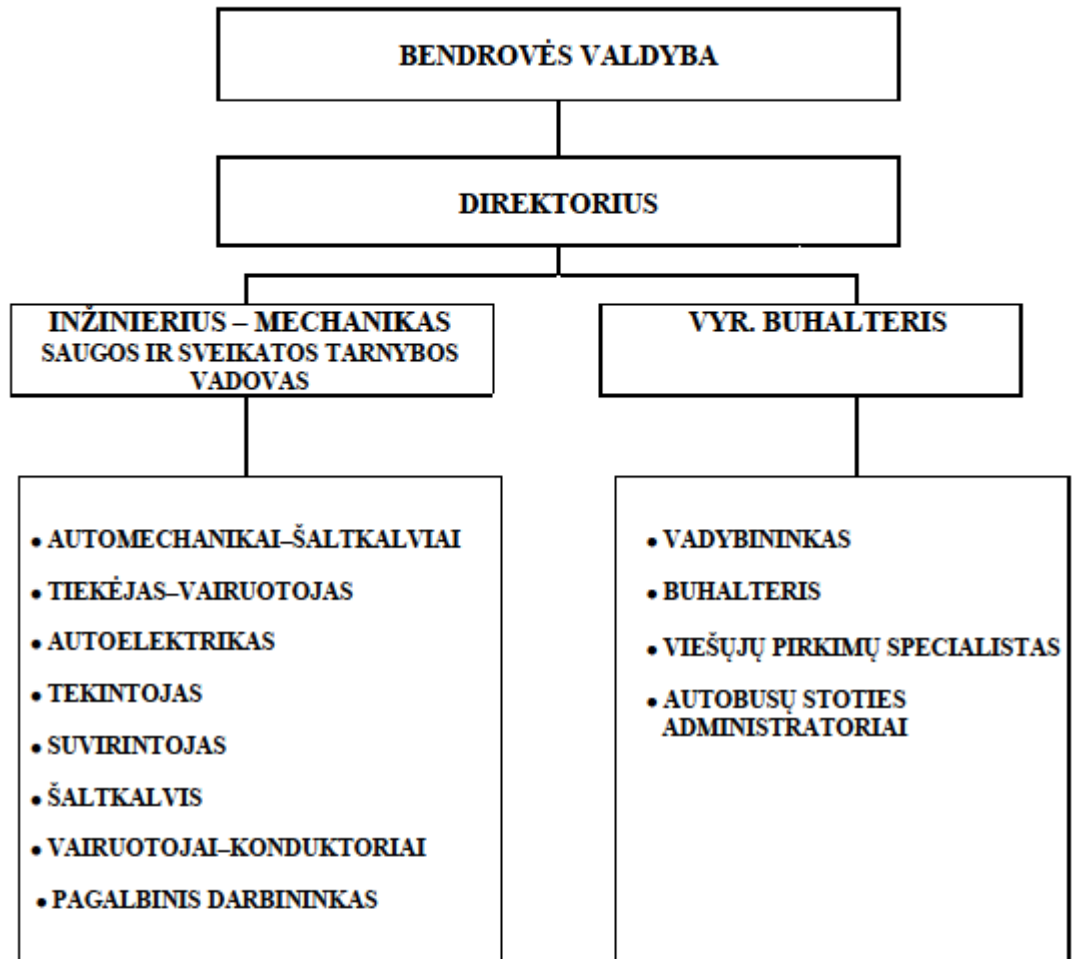
Varėnos valstybinis autobusų parkas įregistruotas 1992 m. sausio 2 d. Varėnos savivaldybės rejestro tarnyboje, 1995 m. liepos 20 d. buvo reorganizuotas į uždarąją akcinę bendrovę „Varėnos autobusų parkas“ – toliau Bendrovė.

Įgyvendindamas pagrindinės veiklos užduotis, **Bendrovės kolektyvas atlieka šias funkcijas:**

- organizuoja viešojo transporto eismą numatytais maršrutais - pagal parengtus eismo grafikus vietinio (priemiestinio) ir tolimojo (tarp miestinio) susisiekimo reguliariaisiais maršrutais bei užsakomaisiais reisais;
- tikrina ir kontroliuoja vairuotojų darbą (ar saugiai ir patogiai vežami keleiviai, ar laikomasi saugaus eismo reikalavimų);
- atlieka transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto darbus.

Bendrovės steigėjas ir vienintelis akcininkas yra Varėnos rajono savivaldybė, kuriai priklauso 100 procentų bendrovės akcijų. Bendrovės įstatinis kapitalas yra 251 211 Eur, vienos akcijos vertė – 18,83 Eur.

2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje dirbo 32 darbuotojai.

1 schema. UAB "Varėnos autobusų parkas" valdymo schema.

INFORMACIJA APIE BENDROVĖS DARBUOTOJUS

2022 m. Bendrovėje dirbo 32 darbuotojai, iš jų 2 administracijos darbuotojai, 7 techniniai darbuotojai ir 23 darbuotojai, kurie vykdo pagrindinius, remonto darbus, teikia paslaugas rajono gyventojams. Įmonės darbuotojų vidutinis darbo užmokestis 2022 metais buvo 1244 Eur neatskaičius mokesčių, vairuotojų – konduktorių – 1396 Eur. 2022 m. bendrovėje dirbo 15 vairuotojų-konduktorių, iš kurių 4 darbuotojai yra pensijinio amžiaus.

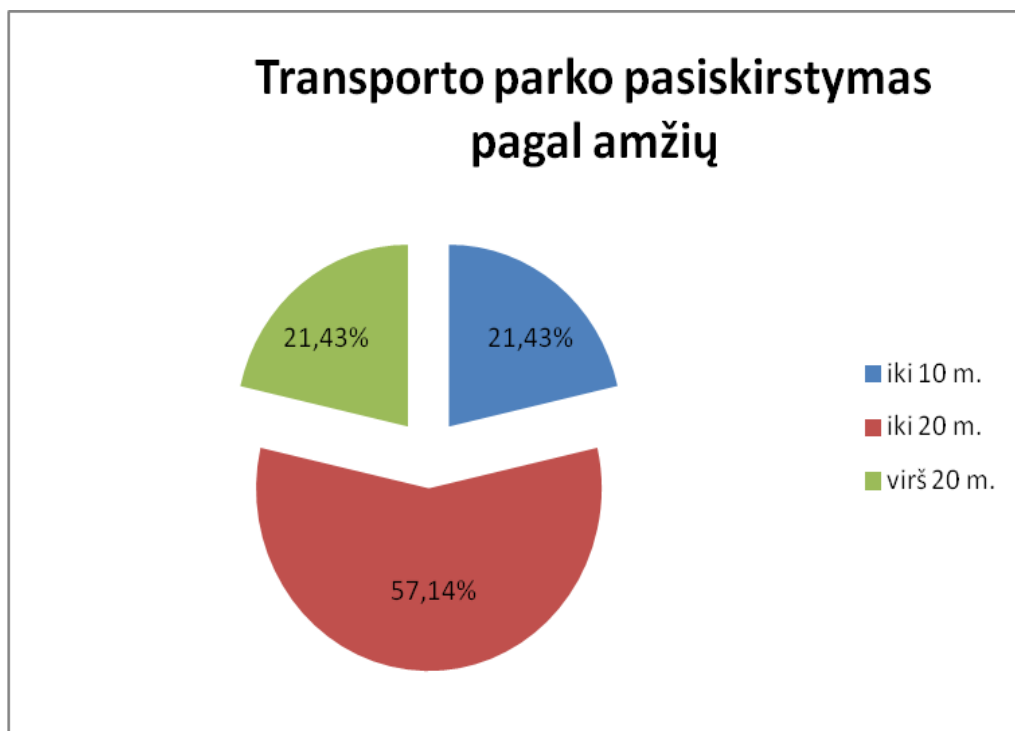
INFORMACIJA APIE BENDROVĖS VEIKLOS REZULTATUS

2022 m. gruodžio 31 d. Bendrovės transporto parką sudarė 14 autobusų ir 1 mikroautobusas. Įsigijome vieną 2014 gamybos metų „VW CRAFTER“ markės autobusą.

Eil. Nr.	Modelis	Pagaminimo metai	Amžius (m.)	Sėdimų vietų skaičius (vnt.)
AUTOBUSAI				
1.	MB 815	1999	23	27
2.	MB 515 CDI	2007	15	24
3.	MB 516 CDI	2009	13	23
4.	MB 518 SPRINTER	2010	12	19
5.	MB 516 SPRINTER	2011	11	22
6.	MB O 815 VARIO	2002	20	25
7.	MB 516 SPRINTER	2014	8	22
8.	FORD TRANSIT	2007	15	17
9.	VW CRAFTER	2014	8	21
10.	VW CRAFTER	2010	12	22
11.	IVECO 95E 18	1999	23	31
12.	MB O 510 TOURINO	2008	14	38
13.	MB O 510 TOURINO	2009	13	39
14.	MB 818 D	2012	10	32
MIKROAUTOBUSAI				
1.	VW TRANSPORTER	2007	14	8+1

1 lentelė. UAB „Varėnos autobusų parkas“ autotransporto priemonių sąrašas.

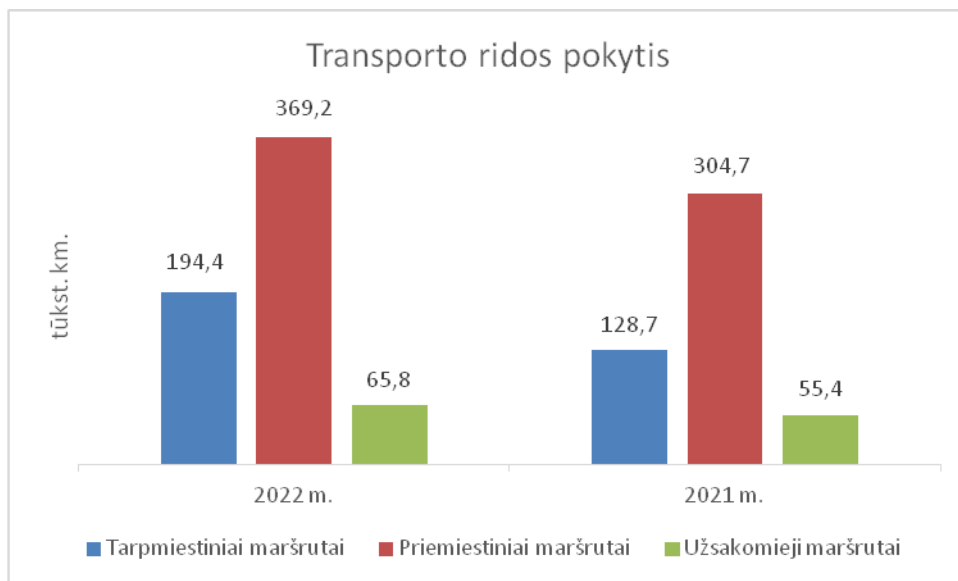
Siekiant gerinti teikiamų paslaugų kokybę ir atitikti keleivinio transporto priemonėms keliamiems aukštiesiems reikalavimams, Bendrovei būtina atnaujinti transporto parką. Kasmet reikėtų įsigyti nors po vieną ekologišką netaršią ar mažiau taršią transporto priemonę, ko pasekoje, mažėtų autobusų eksploatacinės išlaidos.

1 diagrama. Transporto parko pasiskirstymas pagal amžių.

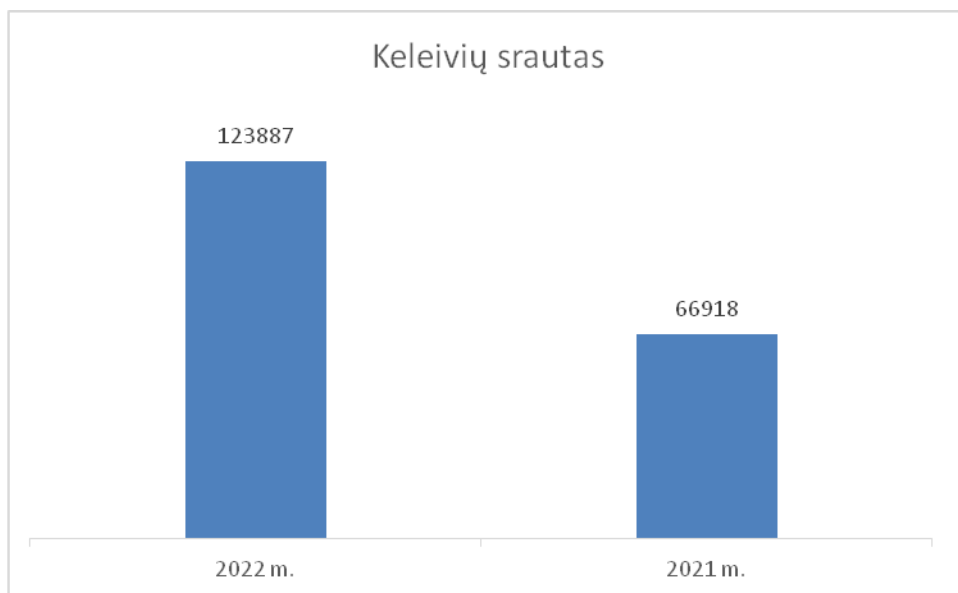
2022 metais aptarnauta 18 reguliarių maršrutų, iš jų: 15 – priemiestinių, 3 – tarp miestinių. Bendras maršrutų ilgis – 1 849 km, priemiestinių – 1233 km, tarp miestinių – 616 km.

Autobusų bendroji rida – 629,4 tūkst. km, iš jų: tarp miestiniais maršrutais – 194,4 tūkst. km, priemiestiniais maršrutais – 369,2 tūkst. km, užsakomaisiais maršrutais – 65,8 tūkst. km. Bendroji keleivinio transporto rida, palyginti su 2021 metais, padidėjo 140,7 tūkst. km.

2 diagrama. UAB „Varėnos autobusų parkas“ autobusų bendrosios ridos pokytis.

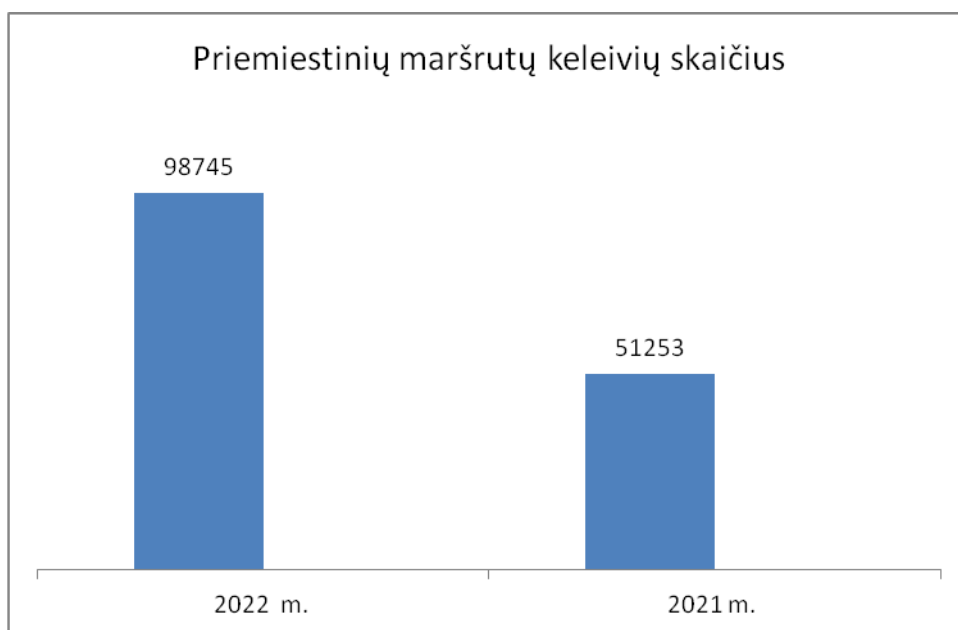
Bendrovės transportu vežta 123 887 keleiviai. 2022 m. vežta 56 969 keleiviais daugiau negu 2021 metais.

3 diagrama. UAB „Varėnos autobusų parkas“ keleivių srauto pokytis.

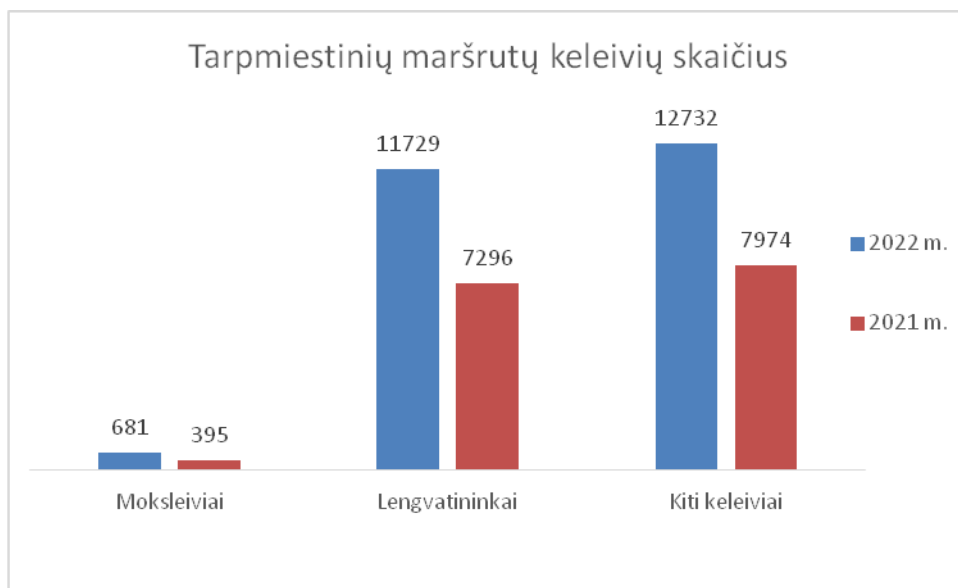
2022 metais priemiestiniais maršrutais vežta 98 745 keleiviai. 2022 m. vežta 47 492 keleiviais daugiau negu 2021 m.

2021 m. gruodžio 28 d. Varėnos rajono savivaldybės taryba priėmė sprendimą Nr. T-IX-824 „Dėl nemokamo keleivių vežimo reguliaraus vietinio (priemiestinio) susisiekimo autobusų maršrutais Varėnos rajono savivaldybėje“. Nuo 2022 m. vasario 1 d. UAB Varėnos autobusų parko autobusais vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo maršrutais Varėnos rajono gyventojai vežami nemokamai. Iki šiol didžiąsą dalį viešojo transporto keleivių sudarydavo savo transporto neturintys ar mažiausiai uždirbantys gyventojai – mokiniai, senjorai, neįgalieji, kurie bilietus galėjo įsigyti pasinaudodami lengvatomis. Tikimasi, kad priimtas sprendimas padės paskatinti daugiau gyventojų naudotis visuomeniniu transportu ir pagerins jų gyvenimo kokybę.

4 diagrama. Keleivių struktūros pokytis priemiestiniuose maršrutuose.

2022 metais tarp miestiniais maršrutais vežta 25 142 keleiviai, iš jų: 681 moksleivis, 11 729 keleiviai, turintys važiavimo lengvatas, 12 732 keleiviai, įsigiję bilietus be važiavimo nuolaidų. 2022 m. buvo vežta 9 477 keleiviais daugiau negu 2021 metais.

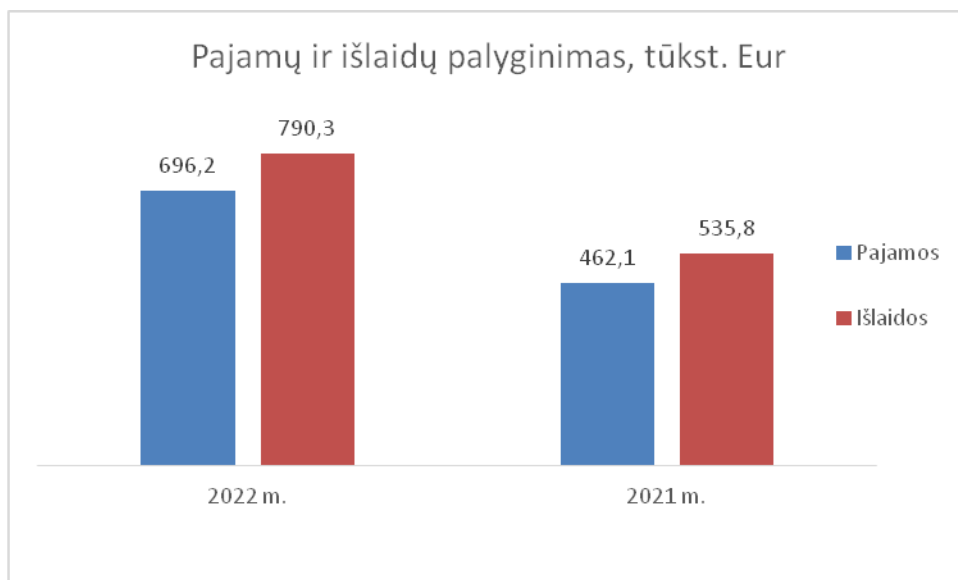

5 diagrama. Keleivių struktūros pokytis tarpmiestiniuose maršrutuose.

EKONOMINIAI RODIKLIAI

UAB „Varėnos autobusų parkas“ 2022 m. veiklos pajamos su nuostolingų maršrutų kompensavimo pajamomis buvo 696,2 tūkst. Eur, o 2021 m. – 462,1 tūkst. Eur. Bendrovė 2022 m. daugiausia pajamų gavo už keleivių vežimą 97,6 tūkst. Eur, autobusų nuomą 67,9 tūkst. Eur, nuostolingų maršrutų kompensavimo pajamos 495,1 tūkst. Eur, pajamos už siuntų vežimą 8,4 tūkst. Eur, už remonto paslaugas – 7,2 tūkst. Eur, kitos pajamos: už įvažiavimus į Varėnos AS – 13,8 tūkst. Eur, už informacijos autobusų stotelėse priežiūrą, komisinis atlyginimas už bilietų pardavimą kitiems autobusų parkams – 6,2 tūkst. Eur.

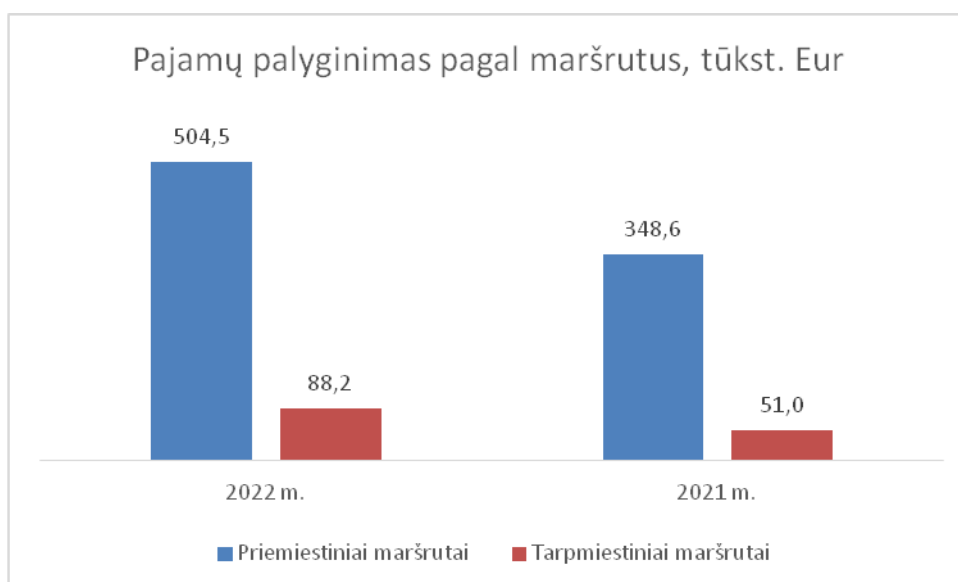
2022 m. UAB „Varėnos autobusų parkas“ išlaidos buvo 790,3 tūkst. Eur. Palyginti su 2021 m., bendrovės išlaidos padidėjo 254,5 tūkst. Eur, iš kurių didžiausią išlaidų dalį sudarė išlaidos darbo užmokesčiui 508,4 tūkst. Eur, degalų sąnaudos 136,4 tūkst. Eur, transporto amortizacijos sąnaudos 47,4 tūkst. Eur, sąnaudos atsarginėms dalims ir medžiagoms 30,9 tūkst. Eur. Kitos sąnaudos mažai pakito.

6 diagrama. Pajamų ir išlaidų palyginimas.

2022 m. priemiestinių maršrutų pajamos su nuostolingų maršrutų kompensavimo pajamomis buvo 504,5 tūkst. Eur, tuo pačiu laikotarpiu 2021 m. – 348,6 tūkst. Eur. Atitinkamai 2022 m. pajamų buvo gauta 155,9 tūkst. Eur daugiau.

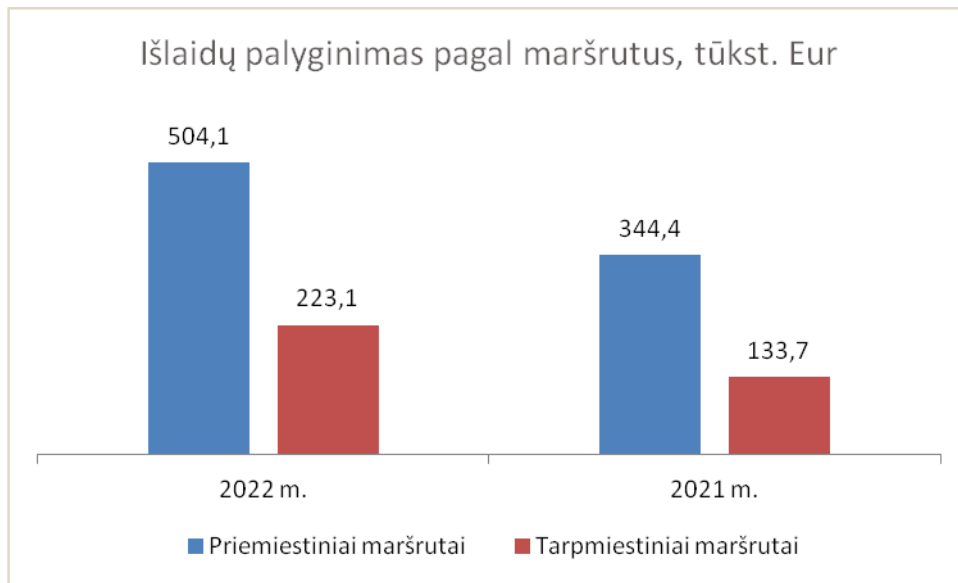
2022 m. tarp miestinių maršrutų pajamos buvo 88,2 tūkst. Eur, tuo pačiu laikotarpiu 2021 m. – 51,0 tūkst. Eur. Atitinkamai 2022 metais pajamų buvo gauta 37,2 tūkst. Eur daugiau.

7 diagrama. Pajamų palyginimas pagal maršrutus.

2022 m. priemiestinių maršrutų išlaidos buvo 504,1 tūkst. Eur, tuo pačiu laikotarpiu 2021 m. – 344,4 tūkst. Eur. Atitinkamai 2022 m. išlaidos padidėjo 159,7 tūkst. Eur.

2022 m. tarpmiestinių maršrutų išlaidos buvo 223,1 tūkst. Eur, tuo pačiu laikotarpiu 2021 m. – 133,7 tūkst. Eur. Atitinkamai 2022 m. išlaidos padidėjo 89,4 tūkst. Eur, palyginus su 2021 m.

8 diagrama. Maršrutų išlaidų pokytis.

2022 m. gruodžio 31 d. bendrovės mokėtinos sumos buvo 19,6 tūkst. Eur. Didžiausi įsiskolinimai: UAB Circle K Lietuva už degalus – 13,2 tūkst. Eur, UAB „Dzūkijos langai“ už langus – 1,2 tūkst. Eur, už paslaugas – 2,0 tūkst. Eur, už atsargines dalis ir medžiagas – 1,4 tūkst. Eur, atostogų kaupiniai – 36,6 tūkst. Eur. Įsiskolinimų pridėtinės vertės mokesčio, gyventojų pajamų mokesčio, „Sodros“ mokesčio – 2022 metais neturėta. Per 2022 metus atlyginimai bendrovės darbuotojams buvo išmokėti laiku.

2022 m. gruodžio 31 d. gautinos sumos buvo 31,1 tūkst. Eur. Didžiausia skola (26,2 tūkst. Eur) – Varėnos rajono savivaldybės - už bendrovės keleivinio transporto paslaugas rajono gyventojams, 1,8 tūkst. Eur - Lietuvos transporto saugos administracija už transporto lengvatas turinčių keleivių vežimą tolimojo susisiekimo maršrutais, 2,1 tūkst. Eur – UAB „Druskininkų autobusų parkas“ už parduotus kelionės bilietus keleiviams.

UAB „Varėnos autobusų parkas“ 2022 m. bendros veiklos rezultatas – 94,2 tūkst. Eur nuostolio.

UAB „Varėnos autobusų parkas“ transporto paslaugų faktinė savikaina vykdant priemiesčio maršrutus 2022 metais buvo nuo 1,14 Eur metų pradžioje ir 1,57 Eur metų pabaigoje. Vykdamas tarp miestinius maršrutus – atitinkamai 1,08 Eur ir 1,31 Eur. Šios savikainos kitimui reikšmės turėjo paslaugų savikainos kitimas moksleivių mokymosi laikotarpiu, kai vežamų keleivių skaičius yra didžiausias. Tuo metu teikiamų paslaugų savikaina sumažėja, atitinkamai sumažėja ir maršrutų nuostoliai. Vasaros laikotarpiu, kai vežamų keleivių srautai sumažėja, transporto paslaugų faktinė savikaina išauga, kartu išauga ir maršrutų nuostoliai. Vadovaujantis Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2020 m. vasario 25 d. sprendimu Nr. T-IX-258 „Dėl vidaus sandorio sudarymo“ buvo sudaryta Keleivių vežimo Varėnos rajono savivaldybės teritorijoje vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais paslaugų sutartis.

IŠVADOS

Įmonės pagrindinis tikslas ir uždavinys – geresnis ir kokybiškesnis visuomenės aprūpinimas viešuoju transportu.

Bendrovės problemos kiekvienais metais išlieka tos pačios, nes sukurti pelningą viešojo keleivinio transporto sistemą yra labai sunku, kadangi neretai gaunamos pajamos yra mažesnės už veiklos sąnaudas.

Nuo 2022 m. vasario 1 d. UAB Varėnos autobusų parko autobusais vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo maršrutais Varėnos rajono gyventojai vežami nemokamai. Nemokamas keleivių vežimas skatino gyventojus rinktis viešojo transporto paslaugas ir buvo dalinai sprendžiamos socialinės problemos neturintiems galimybės pasinaudoti transporto paslaugomis. 2022 m. Bendrovės transportu vežta 56 969 keleiviais daugiau negu 2021 metais.

Bendrovės 2022 m. veiklos pajamos su nuostolingų maršrutų kompensavimo pajamomis buvo 696,2 tūkst. Eur, kitos veiklos pajamos – 103,5 tūkst. Eur.

Bendrovės veiklos rezultatas – 94,2 tūkst. Eur nuostolio.

Žvelgiant į ateitį Bendrovė nėra tikra dėl vykdomos tolimojo susisiekimo veiklos. Ji susidūrė su itin svarbiomis problemomis, kurios tiesiogiai įtakos tolimojo susisiekimo veiklą. Lietuvos Respublikos vyriausybės programos įgyvendinimo tikslas – iki 2023 m. III ketvirčio reformuoti tarp miestinio susisiekimo sistemą. Bendrovė nėra finansiškai pajėgi atitikti keleivinio transporto priemonėms keliamiems aukštiesiems reikalavimams, įsigyti transporto priemonių, pritaikytų specialiųjų poreikių turintiems žmonėms, ekologiškų ir ne senesnių kaip 15 metų.

PASIŪLYMAI 2023 M.

- Atnaujinti Bendrovės transporto priemonių parką, susidėvėjusius autobusus pakeičiant naujesniais, 1 vnt.
- Vykdyti juridinių asmenų ir mokyklinių autobusų techninę priežiūrą ir remontą.
- Vystyti siuntų gabenimo paslaugą.
- Dalyvauti rajono savivaldybės organizuojamuose ir kituose keleivių vežimo paslaugų pirkimo konkursuose.
- Pertvarkyti autobusų įvažiavimą į stoties teritoriją, įrengiant automatinį užtvartą.
- Didinti pajamas iš autobusų nuomos paslaugų.

UAB Varėnos autobusų parkas direktorius

Juozas Jaskonis